

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«_____» 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕТИКА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

для студентів

спеціальності
освітньо-професійної програми
освітньо-професійного ступеня

231 Соціальна робота
Соціальна педагогіка
фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02130554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1155

Жильцов
(підпис) (прізвище, ім'я, по-батькові)

«__» _____ 2023 р.

Київ-2023

Розробник: Доценко Альона Олександрівна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Доценко Альона Олександрівна

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від « 15 » чудне 20 22 року № 5

Голова циклової комісії АД Альона ДОЦЕНКО

Робочу програму перевірено

« _____ » _____ 2023 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи О. Головчанська Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Я. Карлінська Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20 23/2024 н.р. АД (Доценко А.О.), « 30 » серпня 20 23 р., протокол № 1

на 20 ___/20___ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20___ р., протокол № ___

на 20 ___/20___ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20___ р., протокол № ___

на 20 ___/20___ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20___ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	3 /90
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Самостійна робота	42
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування в майбутніх соціальних педагогів компетентностей соціально-педагогічної діяльності; оволодіння студентами необхідними знаннями з основ професійної етики та навичками їх реалізації в практичній діяльності.

Основні завдання:

- ознайомити студентів з основними категоріями соціально-педагогічної етики;
- обґрунтувати основні принципи, норми і функції соціального педагога;
- розкрити складові компоненти Етичного кодексу як підґрунтя поведінки соціального педагога;
- охарактеризувати найважливіші етичні концепції морального вчинку, що зумовлюють моделі професійних рішень соціального педагога;
- формувати потребу застосовувати етичні знання на практиці;
- розвивати моральні професійні якості, необхідні для майбутньої фахової діяльності.

Дисципліна «Етика соціально-педагогічної діяльності» як обов'язковий компонент освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння студентами загальними, спеціальними та предметними компетентностями.

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
	Інтегральна компетентність	
ІК 1	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.	
	Загальні компетентності	
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми	Модуль 1,2,3

	рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	
ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Модуль 1,2,3
ЗК 8	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Модуль 1,2,3
Спеціальні компетентності		
СК 1	Здатність розуміти сутність, напрямки та види соціальної роботи.	Модуль 1,2,3
СК 10	Здатність до соціальної взаємодії у професійній сфері.	Модуль 1,2,3
СК 12	Здатність дотримуватися етики професійного спілкування і стандартів соціальної роботи.	Модуль 1,2,3
СК 14	Здатність пізнавати конфліктну або близьку до неї ситуацію, здійснювати її оцінку, розвивати стратегію усунення.	Модуль 1,2,3
СК 18	Здатність до ефективного міжособистісного спілкування, емпатійного слухання, емоційної стабільності, толерантності.	Модуль 1,2,3
Предметні компетентності		
	- усвідомлення важливості етичних принципів та норм у соціально-педагогічній діяльності;	
	- обізнаність з основами етичними концепціями й кодексами етики соціальних педагогів;	
	- формування особистого бачення соціально-педагогічної ситуації й самостійного визначення морально-етичних шляхів її вирішення;	
	- обізнаність із вимогами педагогічного етикету в практичній діяльності соціального педагога;	
	- обізнаність із особливостями професійної етики соціального педагога;	
	- здатність і готовність застосовувати складові педагогічної техніки у професійній діяльності;	
	- здатність обирати методи, форми та засоби самовдосконалення для організації ефективної діяльності соціального педагога;	
	- готовність до особистісно-значущої позитивної мотивації професійно-педагогічної діяльності, творення власного педагогічного досвіду	

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.

РН 5. Застосовувати етичні принципи і стандарти соціальної роботи у професійній діяльності.

РН 13. Визначати зміст і види співпраці з представниками різних професій, груп, громад у професійній діяльності.

РН 14. Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у спеціалізованому контексті.

РН 17. Уміти самостійно виконувати обов'язки, покладені в межах професійної діяльності.

РН 20. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна:			Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	
2 семестр					
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти соціально-педагогічної етики					
Тема 1. Загальні особливості етики.	10	4	2		4
Тема 2. Професійна етика соціального працівника.	6	2			4
Тема 3. Моральна свідомість особистості соціального педагога.	4	2			2
Тема 4. Цінності та ціннісні орієнтації у діяльності соціального працівника.	8	2	2		4
Модульний контроль	2				
Разом:	30	10	4		14
Змістовий модуль 2. Нормативно-ціннісний простір етики соціального працівника					
Тема 5. Етика соціальної роботи: принципи і стандарти.	12	2	2		8
Тема 6. Законодавчо-нормативні документи як підґрунтя поведінки соціального працівника.	12	2	2		8
Модульний контроль	2				
Разом:	26	4	4		16
Змістовий модуль 3. Морально-етичні аспекти діяльності соціального працівника					
Тема 7. Морально-етична культура соціального працівника.	4	2			2
Тема 8. Культура міжособистісних стосунків у професійній сфері соціального працівника.	8	4	2		2
Тема 9. Етичні засоби подолання конфліктів у діяльності соціального працівника.	4	2			2
Тема 10. Зв'язок професійно-етичної культури соціального працівника з його професійним іміджем.	6	2	2		2
Тема 11. Етичні аспекти роботи соціальних служб	4	2			2
Тема 12. Етичні проблеми соціально-педагогічної діяльності	6	2	2		2
Модульний контроль	2				
Разом:	34	14	6		12
Усього:	90	28	14		42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти соціально-педагогічної етики

Тема 1. Загальні особливості етики.

Характеристика етики як науки. Структура етики. Емпірична, або описова етика. Загальна теорія моралі, або філософські проблеми етики. Нормативна етика, теорія морального виховання, або педагогічна етика. Історія етичної думки. Особливості моралі. Структура моралі. Моральна свідомість. Моральна діяльність (практика). Категорії етики. Моральна вимога. Моральний вибір. Моральні чесноти і вади. Добро і зло. Совість (сумління). Справедливість. Гідність і честь. Ідеал (моральний). Смысл (сене) життя. Щастя.

Особливості моральних цінностей соціально-педагогічної діяльності: тактовність, уважність тощо.

Основні поняття теми: етика, емпірична етика, описова етика, мораль, нормативна етика, педагогічна етика, соціально-педагогічна етика, моральна вимога, моральний вибір, моральні чесноти, вади, добро, зло, совість, справедливість, гідність, честь, ідеал (моральний), смысл (сене) життя, щастя.

Семінарське заняття 1. Загальні особливості етики.

Рекомендована література: основна [1; 7; 8; 9] додаткова [1,2,4]

Тема 2. Професійна етика соціального працівника.

Професійна етика та її види. Характеристика педагогічної етики. Етичні традиції у розвитку й становленні соціальної роботи в Україні. Причини етичної регламентації соціальної роботи. Категорії етики соціального працівника. Функції етики соціальної роботи та їх характеристика: оціночна, регулятивна, організаційна, керівна, мотиваційна, координуюча, регламентуюча, відтворююча, виховна, комунікативна, оптимізуюча, стабілізуюча, раціоналізуюча, превентивна, прогностична, вирішення протиріч, інформаційна, соціальна, соціалізуюча.

Основні поняття теми: професійна етика, педагогічна етика, соціальна робота, функції етики соціальної роботи.

Рекомендована література: основна [1; 7; 8; 9] додаткова [1,2,6]

Тема 3. Моральна свідомість особистості соціального педагога.

Структура моральної свідомості особистості соціального педагога.

Принципи педагогічної моралі. Принцип педагогічного гуманізму. Принцип колективізму. Принцип громадянськості та патріотизму.

Взаємозв'язок принципів соціальної роботи та принципів етики соціальної роботи. Принципи етики соціальної роботи як основні вимоги до поведінки соціального працівника. Толерантність у діяльності соціального працівника. "Декларація принципів толерантності".

Основні поняття теми: моральна свідомість, принцип педагогічного гуманізму, принцип колективізму, принцип громадянськості та патріотизму, поведінка, толерантність.

Рекомендована література: основна [4; 7; 8] додаткова [1,2,4]

Тема 4. Цінності та ціннісні орієнтації у діяльності соціального працівника.

Поняття цінності. Різновиди цінностей та їх характеристика. Найважливіші цінності у діяльності соціального педагога. Взаємозв'язок між цінностями та моральними якостями соціального педагога. Етичні дилеми. Поняття дилеми та її особливості. Можливості вирішення дилем з урахуванням професійно-етичних цінностей.

Основні поняття теми: цінності, моральні якості, етичні дилеми, дилема, професійно-етичні цінності.

Семінарське заняття 2. Моральна свідомість, цінності та ціннісні орієнтації у

діяльності соціального працівника

Рекомендована література: основна [8; 9; 10] додаткова [1,2, 3]

Змістовий модуль 2. Нормативно-ціннісний простір етики соціального працівника

Тема 5. Етика соціальної роботи: принципи і стандарти.

Цілі Міжнародної декларації етичних принципів соціальної роботи. Дотримання положень Міжнародної декларації етичних принципів. Співпраця Національних асоціацій з Виконавчим комітетом Міжнародної федерації соціальних працівників (МФСП). Основні галузі, де виникають етичні проблеми та методи їх розв'язання. Міжнародні етичні стандарти соціальних працівників: загальні стандарти етичної поведінки, стандарти поведінки соціального працівника стосовно клієнтів і колег, стандарти взаємин соціального працівника з установами й організаціями, стандарти професії соціального працівника

Основні поняття теми: принцип, стандарт, міжнародна декларація, міжнародні етичні стандарти, клієнт, колега, професія.

Семінарське заняття 3. Етика соціальної роботи: принципи і стандарти.

Рекомендована література: основна [2; 3; 4] додаткова [1,2,3]

Тема 6. Законодавчо-нормативні документи як підґрунтя поведінки соціального працівника.

Законодавчо-нормативні документи, що регламентують діяльність соціального працівника та закладів соціальної інфраструктури. «Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи (соціальних працівників і соціальних педагогів) України» (2005 р.) – документ, що регулює діяльність соціальних працівників в Україні. «Етичний кодекс психолога» (1990 р.) – нормативний документ, покликаний регулювати діяльність психологів. Вимоги до професійної поведінки соціального працівника в етичних кодексах різних країн світу.

Основні поняття теми: кодекс, етичний кодекс, професійна поведінка.

Семінарське заняття 4. Законодавчо-нормативні документи як підґрунтя поведінки соціального працівника.

Рекомендована література: основна [1; 2; 3; 5; 6] додаткова [1,5]

Змістовий модуль 3. Морально-етичні аспекти діяльності соціального працівника

Тема 7. Морально-етична культура соціального працівника.

Моральна норма як складова моралі і нормативна регуляція соціальної роботи.

Моральна свідомість соціального працівника: моральні знання, моральні переконання, моральна потреба.

Критерії моральності у соціальній роботі. Моральні аспекти соціальної роботи з різними категоріями клієнтів.

Основні поняття теми: норма, моральна норма, нормативна регуляція, моральні знання, моральні переконання, моральна потреба, моральність.

Рекомендована література: основна [7; 8; 9; 10] додаткова [1,6]

Тема 8. Культура міжособистісних стосунків у професійній сфері соціального працівника.

Професійний етикет соціального працівника. Принципи етикету. Основні вимоги до етикету телефонної розмови. Вимоги до професійного спілкування у соціально-педагогічній роботі. Етикет бесіди. Основні вимоги до етикету спілкування з педагогами, дітьми та батьками. Бар'єри спілкування.

Основні поняття теми: етикет, професійний етикет, етикет спілкування.

Семінарське заняття 5. Морально-етична культура соціального працівника та культура міжособистісних стосунків у професійній сфері соціального працівника.

Рекомендована література: основна [8; 9; 10] додаткова [1,7]

Тема 9. Етичні засоби подолання конфліктів у діяльності соціального працівника.

Зміст понять «конфліктна ситуація», «інцидент», та «конфлікт». Етапи розвитку конфлікту. Типологія конфліктів. Основні стилі поведінки при розв'язанні конфлікту. Культура розв'язання конфлікту.

Основні поняття теми: конфліктна ситуація, інцидент, конфлікт, стиль поведінки.

Рекомендована література: основна [7; 8; 9] додаткова [1,4]

Тема 10. Зв'язок професійно-етичної культури соціального працівника з його професійним іміджем.

Професійно-етична культура та професійний імідж соціального працівника. Поняття іміджу як мистецтва подобатись і як мистецтва впливу на оточення у діяльності соціального працівника. Види іміджу. Значення і складові зовнішньої і внутрішньої привабливості іміджу. Складові, що формують імідж людини. Вплив кольору на створення іміджу.

Основні поняття теми: професійно-етична культура, професійний імідж.

Семінарське заняття 6. Етичні засоби подолання конфліктів та значення іміджу у професійній діяльності соціального працівника.

Рекомендована література: основна [8; 9] додаткова [1,5,6]

Тема 11. Етичні аспекти роботи соціальних служб

Етика проведення досліджень у соціально-педагогічній роботі.

Етичне виховання соціального працівника. Морально-етичні особливості надання соціальних, психологічних, соціально-побутових послуг.

Поняття відповідальності. Відповідальність соціального працівника. Прояви самовідповідальності у різних ситуаціях.

Основні поняття теми: етика досліджень, етичне виховання, соціальні послуги, відповідальність.

Рекомендована література: основна [7; 8; 9] додаткова [1,6,7]

Тема 12. Етичні проблеми соціально-педагогічної діяльності

Роль і місце вчинку в моральній діяльності соціального педагога.

Етична дія та її особливості. Основні види інтересів у соціальній роботі та роль соціального працівника в них. Рівні етичної взаємодії соціального працівника та клієнта. Етичний аспект оцінювання діяльності соціального працівника.

Основні поняття теми: вчинок, моральна діяльність, інтерес, оцінювання діяльності.

Семінарське заняття 7. Етичні особливості роботи соціальних служб. Етичні проблеми соціально-педагогічної діяльності.

Рекомендована література: основна [7; 8; 9] додаткова [1,7]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану, встановлені графіком навчального процесу.

Контроль навчальної діяльності студентів здійснюється за 12-бальною шкалою.

За кожен вид діяльності, студент може отримати 12 балів.

6.2. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться за навчальним матеріалом модуля після завершення лекційних і семінарських занять в письмовій формі. Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Бал	Критерії
12	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
10-11	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
8-9	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
5-7	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
3-4	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
1-2	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану, встановлені графіком навчального процесу.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни.

Контроль навчальної діяльності студентів здійснюється за 12-бальною шкалою.

Шкала відповідності оцінок

Бали	Вимоги до знань, умінь і навичок студентів
12	мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення
11	мають гнучкі знання в межах вимог навчальної програми, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
10	мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
9	добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
8	застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
7	правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
6	виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
5	відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
4	з допомогою викладача відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
3	відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконують елементарні завдання
2	відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
1	розрізняють об'єкти вивчення

6.4. Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 12-ти бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100 - бальною шкалою
12	A	98-100
11	A	94-97
10	A	93-90
9	B	89-86
8	B	85-82
7	C	81-75
6	D	74-69
5	E	68-65
4	E	64-60
3	FX	59-35
2	F	34-20
1	F	19-1

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Етика соціально-педагогічної діяльності»

Разом: 90 год, лекції – 28 год, семінарські заняття – 14 год, модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 42 год.

Модулі	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3						
Назва модуля	Теоретичні аспекти соціально-педагогічної етики					Нормативно-ціннісний простір етики соціального працівника		Морально-етичні аспекти діяльності соціального працівника						
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Теми лекцій	Загальні особливості етики	Загальні особливості етики.	Професійна етика соціального працівника.	Моральна свідомість особистості соціального педагога.	Цінності та ціннісні орієнтації у діяльності соціального працівника.	Етика соціальної роботи: принципи і стандарти	Законодавчо-нормативні документи як підґрунтя поведінки соціального працівника.	Морально-етична культура соціального працівника	Культура міжособистісних стосунків у професійній сфері соціального працівника.	Культура міжособистісних стосунків у професійній сфері соціального працівника.	Етичні засоби подолання конфліктів у діяльності соціального працівника.	Зв'язок професійно-етичної культури соціального працівника з його професійним іміджем.	Етичні аспекти роботи соціальних служб	Етичні проблеми соціально-педагогічної діяльності
Теми семінарських занять		Загальні особливості етики.			Моральна свідомість, цінності та ціннісні орієнтації у діяльності соціального працівника	Етика соціальної роботи: принципи і стандарти	Законодавчо-нормативні документи як підґрунтя поведінки соціального працівника.			Морально-етична культура соціального працівника та культура міжособистісних стосунків у професійній сфері соціального		Етичні засоби подолання конфліктів та значення іміджу у професійній діяльності соціального		Етичні особливості роботи соціальних служб. Етичні проблеми соціально-педагогічної діяльності.
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1					Модульна контрольна робота 2		Модульна контрольна робота 3						
Підсумковий контроль	Залік													

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Бралатан В. П. Професійна етика : навч. посіб. / Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. – «Центр учбової літератури» : 2017. – 452 с
2. Глобальна декларація етичних принципів соціальної роботи (Міжнародної федерації соціальних працівників). Режим доступу: <https://www.iassw-aiets.org/wp-content/uploads/2019/03/Ukrainian-Global-SW-statement-of-Ethical-Principles.pdf>
3. Глобальна декларація етичних принципів соціальної роботи (Міжнародної асоціації шкіл соціальної роботи). Режим доступу: <https://www.iassw-aiets.org/wp-content/uploads/2019/03/Ukrainian-Global-SW-statement-of-Ethical-Principles.pdf>
4. Декларація принципів толерантності. Режим доступу: <https://don.kyivcity.gov.ua/files/2014/2/10/Deklaracija-tolerantnosti.pdf>
5. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1965643-05#Text>
6. Етичний кодекс психолога. Режим доступу: <http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>
7. Іщук С. В. Етика соціальної роботи: опорні конспекти. Тернопіль: ТДПУ, 2013. 108 с
8. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 192 с
9. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
10. Тимошенко, Н. Є. Професійне самовдосконалення соціального педагога: навч. посіб. / Тимошенко Н.Є. Київ : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2016. 128 с.

Додаткова:

1. Зозуляк-Слущик Р., Радкевич О. Деонтологія соціальної роботи як складова професійно-етичної компетенції майбутніх фахівців // Вісник Черкаського університету: педагогічні науки. 2017. № 3. С. 36-41. Режим доступу: <http://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/1531>
2. Лаврецький Р.В., Лоза А.С. Етичні дилеми в соціальній роботі // Young Scientist. 2017. № 12 (52). С.81-86.
3. Практикум з соціальної роботи. Част. I : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Л. Є. Єр'оміна; за заг.ред. О. В. Федорової. – Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2017. 140 с.
4. Семигіна Т. Міжнародна соціальна робота: пріоритети та стандарти.

Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 175 с.

5. Спіріна Т. П. Формування професійно-етичних якостей майбутніх фахівців соціальної сфери / Спіріна Т. П. // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – № 1 (55). – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2016. С. 151-156.
6. Шумик А.М., Тополь О.В. Етика професійного спілкування фахівця із соціальної допомоги // Суспільство і особистість у сучасному комунікаційному дискурсі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 9–10 квітня 2018 р. / редкол. : В. Л. Погребна, Н. В. Островська, І. Ю. Тонкіх та ін. Дніпро: ЛІРА, 2018. С. 553-557.